

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 38910-08-14 דותן ואח' נ' שלום ואח'

לפני כבוד השופט עדי הדר

התובע והנתבע שכנגד: אליהו דותן, עו"ד

נגד

הנתבע והתובע שכנגד ושולח יוסף שלום הודעה:

נגד

מקבלת ההודעה: רשות מקרקעי ישראל

פסק דין חלקי

לפני בימ"ש תביעה של עו"ד נגד לקוח בגין שכר טרחה ותביעה שכנגד של הלקוח בטענה לגרימת נזק.

כתב התביעה

1. התובע (להלן: "עו"ד") הגיש כתב תביעה נגד הנתבע (להלן: "הלקוח") ביום 26.8.14 בהמרצת פתיחה בבימ"ש השלום בירושלים בה ביקש פסק דין שיצהיר כי הוא זכאי לשכר טרחה בשיעור של 10% מפיצוי שיקבל הלקוח בגין פינוי דירתו ולחלופין ביקש לקבוע שכר ראוי.

העברת ההליך לבימ"ש השלום בתל אביב

2. ביום 22.9.14 הורה כבוד נשיא ביהמ"ש העליון כתוארו דאז השופט אשר גרוניס על העברת ההליך לבית משפט השלום במחוז תל אביב עקב כהונת אשת עו"ד כנשיאת בתי משפט השלום במחוז ירושלים.

דחית בקשת הנתבע לסילוק על הסף של התביעה

3. ביום 14.1.15 בימ"ש (כבוד השופטת נאוה ברוורמן) דחתה בקשה של הלקוח לסילוק התביעה על הסף.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 38910-08-14 דותן ואח' נ' שלום ואח'

הדיון הראשון

4. ביום 27.1.15 התקיים הדיון הראשון. לפני כבוד השופט אריאל צימרמן שדן בבקשת הלקוח לביטול העיקול שהוטל על נכסיו. הצדדים הודיעו כי ישיבו להצעת בימ"ש לנתב המחלוקת לגישור או בוררות.

הדיון השני

5. ביום 21.4.15 התקיים הדיון השני, הפעם לפני כבוד השופטת ברוורמן. בימ"ש הורה לצדדים לדווח תוך 60 יום על תוצאות המו"מ ביניהם.

הדיון השלישי

6. ביום 11.5.15 התקיים הדיון השלישי, הפעם לפני כבוד השופט צימרמן ושוב בעניין הבקשה לביטול העיקול. בימ"ש נתן תוקף של החלטה להסכמת הצדדים לפיה חלף העיקול, הלקוח יודיע לוועדה המקומית לתכנון ובניה (להלן: "**הועדה המקומית**") על כך שאם וכאשר יקבל פיצוי, עשרה אחוזים מסכום הפיצוי בתוספת מע"מ, אך לא יותר מסכום התביעה, יועברו לבא כוחו הנוכחי כנאמן.

הדיון הרביעי

7. ביום 8.5.17, לאחר שבימ"ש קיבל מספר בקשות דחיה, התקיים הדיון הרביעי, שוב לפני כבוד השופטת ברוורמן. בימ"ש קבע מועדים למיצוי הליכים מקדמיים, הגשת ראיות ומועד לשיבה מקדמית בתחילת שנת 2018..

הגשת תביעה שכנגד

8. ביום 19.7.17 הלקוח הגיש תביעה שכנגד עם בקשה לפטור מתשלום אגרה.

הגשת ראיות עו"ד ותיקון כתב התביעה

9. עו"ד הגיש ראיותיו ביום 17.9.17 ולמחרת הגיש בקשה לתקן כתב התביעה על ידי הגדלת סכום התביעה לסך של 400,000 ₪. בימ"ש קיבל הבקשה ביום 19.10.17.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 38910-08-14 דותן ואח' נ' שלום ואח'

הגשת כתב הגנה שכנגד

10. עו"ד הגיש כתב הגנה שכנגד ביום 22.11.17.

העברת התובענה למותב זה

11. ביום 15.11.17 הורה כבוד סגן הנשיא אילן דפדי על העברת התובענה למותב זה עקב החלטת כבוד השופטת ברוורמן על כך שהיא מנועה מהמשך שמיעת התובענה.

הדיון החמישי

12. ביום 21.3.18 התקיים הדיון החמישי, הפעם לפני מותב זה. בימ"ש קבע כי נוצר פער בין ההחלטות לבין התנהלות הצדדים ומעתה לו"ז יהיה הדוק ומוקפד יותר מאשר בעבר, שכן הגיעה העת לשמוע את התיק ולהכריע בו, בחלוף 4 שנים מהגשת התובענה. בימ"ש קבע לו"ז להגשת כתב הגנה מתוקן ומיצוי הליכים מקדמיים.

הדיון השישי

13. ביום 30.4.18 התקיים הדיון השישי. הלקוח הודיע כי בכוונתו להגיש הודעה נגד רמ"י בנימוק שעד הגשת כתב התביעה המתוקן טרם התקבל פיצוי ולכן טרם נולדה עילת תביעה נגדו.

הגשת כתב הגנה מתוקן והודעה לרמ"י

14. ביום 1.5.18 הלקוח הגיש כתב הגנה מתוקן וביום 30.5.18 הודעה לרמ"י.

הדיון השביעי

15. ביום 4.7.18 התקיים הדיון השביעי. בימ"ש שמע דיווח לגבי התקדמות ההליכים המקדמיים בין הצדדים.

הגשת כתב הגנה על ידי מקבלת ההודעה

16. רמ"י הגישה ביום 9.10.18 כתב הגנתה כמקבלת ההודעה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 38910-08-14 דותן ואח' נ' שלום ואח'

מיצוי הליכים מקדמיים והגשת ראיות

17. ביום 28.2.19 בימ"ש קבע כי מוצו הליכים מקדמיים והורה להגיש ראיות. עו"ד הגיש ראיותיו כתובע ונתבע שכנגד ביום 7.4.19. הלקוח הגיש ראיותיו כנתבע, תובע שכנגד ושולח הודעה ביום 14.5.19. מקבלת ההודעה הגישה ראיותיה ביום 25.6.19.

הדיון השמיני

18. ביום 14.7.19 התקיים הדיון השמיני בו קבע בימ"ש מועד לשמיעת הראיות, קבע סדר הנחקרים וקצב זמני חקירה. כמו כן בימ"ש קבע בהסכמת הצדדים מועד לישיבת פישור לפני מותב אחר.

הדיון התשיעי

19. ביום 19.12.19 התקיים הדיון התשיעי, הפעם לפני כבוד השופט אילן רונן כישיבת פישור. לא הושגה הסכמה.

בקשה לזימון עדים

20. ביום 25.12.19 הלקוח הגיש בקשה לזימון 8 עדים שלא הוזכרו בדיון בה הוכנה שמיעת הראיות.

הדיון העשירי

21. ביום 23.1.20 התקיים הדיון העשירי. בימ"ש דן בבקשת רמ"י לא להתחיל בשמיעת הראיות עקב מחלת ב"כ רמ"י. בימ"ש החליט בעמוד 40 לפרוטוקול לפצל הדיון בין שאלת החבות בתביעה ובתביעה שכנגד ובין המשך דיון בתובענות. בימ"ש קבע בעמוד 41 שלעניין האחריות אין צורך להידרש לבקשה לזימון עדים נוספים והחל בשמיעת הראיות על ידי חקירת עו"ד ותחילת חקירת הלקוח.

הדיון האחד עשר

22. ביום 14.5.20 התקיים הדיון האחד עשר. הסתיימה חקירת הלקוח. לאחר הדיון בימ"ש נתן צו להגשת סיכומים.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 38910-08-14 דותן ואח' נ' שלום ואח'

הגשת סיכומים

23. עו"ד הגיש סיכומיו כתובע ביום 7.6.20 והלקוח כתובע שכנגד ביום 15.6.20. עו"ד הגיש סיכומיו כנתבע שכנגד ביום 21.6.20 והלקוח ביום 29.6.20 הן כסיכומי תשובה בתביעה שכנגד והן כנתבע.

הגשת חוו"ד מטעם מומחה בימ"ש לשכר ראוי

24. לאחר שבימ"ש עיין בסיכומים הוא הודיע ביום 9.7.20 על כוונתו למנות מומחה מטעמו לשכר ראוי. לאחר הבאת עמדות הצדדים לעניין כוונת בימ"ש, הוא מינה ביום 9.8.20 בהסכמת הצדדים עו"ד אשר אכסלרוד כמומחה מטעם בימ"ש. המומחה הגיש חוו"ד ביום 30.9.14.

הגשת סיכומי השלמה

25. לאחר הגשת חוו"ד, בימ"ש קצב לצדדים פרק זמן להודיע אם מי מהם מעוניין לחקור המומחה, אך מי מהם לא ביקש זאת ולכן בימ"ש הורה לצדדים להגיש סיכומי השלמה. עו"ד הגיש סיכומי השלמה ביום 28.10.20 והלקוח ביום 8.11.20.

דיון והכרעה בסוגית החבות

26. על בימ"ש להכריע בטענות ההדדיות של עו"ד לתשלום שכ"ט ושל הלקוח לתשלום פיצוי בגין גרימת נזק.

טענת עו"ד לזכאות לשכר טרחה

27. תחילה בימ"ש ידון בטענת עו"ד לזכאות לתשלום שכ"ט. להלן גרסאות הצדדים בסוגיה זו:

גרסת עו"ד

28. עו"ד טען בכתב התביעה כי הוא זכאי לקבל מהלקוח שכ"ט בקשר עם פינוי דירת הלקוח, דירה שהיא נושא ת.א. 21053/08 בבימ"ש השלום בירושלים (להלן: **"תביעת הפינוי"**),

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 38910-08-14 דותן ואח' נ' שלום ואח'

הנמצאת בליפתא תחתית 125 ירושלים והידועה כחלקות 1 ו-2 בגוש 30233 בירושלים (להלן: "הדירה").

על פי כתב התביעה, רמ"י הגישה נגד הלקוח בשנת 2008 תביעה בסדר דין מקוצר לבית משפט השלום בירושלים לפינוי הלקוח מהדירה, היא תביעת הפינוי. ביום 9.2.09 נחתם הסכם שכ"ט בין עו"ד ובין הלקוח. על פי ההסכם התחייב הלקוח לשלם לעו"ד שכ"ט בשיעור של 10% בתוספת מע"מ כחוק בגין כל פיצוי שיינתן (בכסף או בשווה כסף) במסגרת פינוי הדירה. עוד נקבע כי הלקוח ישלם לעו"ד את שכר טרחתו גם אם יחליט הלקוח להפסיק את עבודת עו"ד מסיבה כל שהיא. הלקוח גם חתם על ייפוי כח לטובת עו"ד בו הסמיכו לטפל בתביעה וכן בכל הקשור והכרוך בדירה.

עו"ד טען כי במסגרת הטיפול בתביעה הוא עשה פעולות רבות והשקיע חשיבה ועמל רב. בין השאר, טען שביקר בדירה, נפגש עם השמאי, תיאם הכנת חו"ד שמאית, הגיש בקשת רשות להתגונן, הכין חומר לשיבות בית המשפט והשתתף בהן.

עוד טען כי כתוצאה מטיפולו, בימ"ש בתביעת הפינוי נתן ללקוח רשות להתגונן והדיון עבר לסדר דין רגיל. עו"ד הוסיף וטען כי בהמשך הכין והגיש תצהירי עדות ראשית רבים, פעולה שהייתה כרוכה בזמן רב ובפגישות רבות עם המצהירים ותחקורים לקראת הכנת תצהיריהם. כמו כן, קיים פגישות ברמ"י בניסיון להגיע להבנה לגבי קביעת קריטריונים לפיצוי מפוני ליפתא ובהם הלקוח.

עו"ד טען כי בכל אלה ייצג את הלקוח בנאמנות ובמיומנות.

על פי כתב התביעה, ביום 15.4.2014, במסגרת משא ומתן שהתנהל בין עו"ד ובין רמ"י, הודיעו הצדדים לבית המשפט בתביעת הפינוי על הפסקת התביעה. הפסקה זו נעשתה מטעמי נוחות ובהתאם לתקנה 154 תקנות סדר הדין האזרחי באופן שרמ"י זכאית להמשיך ההליך בכל עת. הפסקת התובענה נועדה בין השאר לאפשר המשך המו"מ לתשלום פיצויים למפוני ליפתא ובכללם הלקוח, מו"מ שאמור להתנהל עם הגורם המממן, עיריית ירושלים, ומבלי שתהא חרב בימ"ש מונחת על צווארו של הלקוח.

עו"ד טען כי להפתעתו, בחודש יוני 2014 בחר הלקוח להפסיק את שירותיו עוד בטרם הסתיים נושא קבלת פיצויי הפינוי, הגם שהטיפול בעניינו של הלקוח ואשר נעשה עד אותו מועד ע"י עו"ד, הבשיל לכדי מו"מ כספי עם הגורם המממן את תשלום הפיצוי, עיריית ירושלים.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 38910-08-14 דותן ואח' נ' שלום ואח'

על פי כתב התביעה, עו"ד הודיע ללקוח כי הוא נכון, להמשיך ולייצגו נאמנה, אך הלקוח סירב לכך. הלקוח גם דחה את דרישת עו"ד לשלם לו 10% בצירוף מע"מ כחוק מכל פיצוי אשר יתקבל בגין פינוי הדירה נושא תביעת הפינוי בטענה שאין מגיע לעו"ד כל שכ"ט.

עו"ד טען שבהתאם להסכם שבין הצדדים (נספח א) מגיע לו מלוא שכ"ט בשיעור 10% + מע"מ מכל פיצוי כאמור שיקבל הלקוח. עוד טען שהוא זכאי לקבלת שכר ראוי בגין עבודתו. עו"ד העריך זכויות הלקוח בדירה בסך בשווי של כ- \$ 536,000 נכון ליום - 13.2.11 (סך של 1,819,720 בש"ח) ונכון למועד הגשת התביעה סך של 1,923,922 ₪.

עו"ד טען בכתב התביעה המתוקן שהלקוח קיבל פיצוי כנגד פינוי דירתו בשיעור של למעלה מארבעה מיליון ₪ והוא מסרב ומתחמק מלהמציא אסמכתאות שברשותו בקשר עם קבלת פיצוי זה ממנו צריך להיגזר שכרו של עו"ד בשיעור של 10%.

גרסת הלקוח

29. הלקוח טען בכתב ההגנה שפרטי הסכם שכ"ט אינו ולא היה בידיעתו. עוד טען כי חתם על המסמך בהוראת עו"ד, אשר ניסח את המסמך המפורט ואשר לא הציג לפניו את כל הפרטים, מלבד זאת ששכר הטרחה בתביעת הפינוי יהיה תלוי בתוצאות ויעמוד על 10% ממה שיקבל הלקוח, אם יקבל, מרמ"י.

עוד טען הלקוח שבמשך התקופה שנמשכו ההליכים ובעיקר בחלק הגדול של התקופה, אז התנהל הדיון במשותף עם תיקים נוספים שם תבעה רמ"י נתבעים אחרים, הוא חש חוסר שביעות רצון מעבודתו והתנהלות עו"ד. לטענתו, היו לו כלים ויכולת להשוות את התנהלות ותפקוד עו"ד לעומת התנהלות עורכי דין אחרים שייצגו בתיקים אחרים שנדונו במאוחד עם תיקו.

הלקוח טען כי עו"ד ידע זאת אך זלזל בו והתייחס אליו כאל מטרד, כאילו היה ההליך שייך לעו"ד וכאילו אין הלקוח צד בהליך או מי שזכאי לשאול ו/או לדעת על המתרחש, או על מה שלא מתרחש.

לטענת הלקוח התיק והעניין המשפטי שנמסר לטיפולו של עו"ד נסתיים ללא תוצאה של תשלום ו/או תוצאה, שלפי דרישת שכ"ט של עו"ד ו/או לפי הסכם שכ"ט משכללת זכות לשכר טרחה לעו"ד.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 38910-08-14 דותן ואח' נ' שלום ואח'

הלקוח טען שעו"ד בטח בעצמו וביכולתו והוא בעל המקצוע שהיה עליו לצפות ו/או לדרוש בהתאם שכ"ט במקרה שההליך שבו ייצג הסתיים ללא תשלום ללקוח. שכר טרחה לפי תוצאות הליך הוא שכר טרחה לפי תוצאות הליך. עו"ד שקבע והעמיד את דרישתו לשכר טרחה וניסח את הסכם שכר הטרחה אינו רשאי ולא זכאי להליך אלא על עצמו אם הסתיים ההליך בו ייצג ללא תוצאה שמשכללת זכות לשכר טרחה.

עוד טען שדווקא הוא עמד על כך שרמ"י תדרש, על פי תקנה מפורשת בתקנות סדר הדין האזרחי למקרה שתובע מבקש להפסיק התובענה, לשלם לו הוצאות המשפט לרבות שכ"ט עו"ד. עו"ד בחוסר תום לבו פעל בניגוד עניינים ולא רק שסירב לדרישתו לבקש חיוב בהוצאות, על פי החלטת בית המשפט שדן בתביעת הפינוי, אלא אף סיכל בקשתו ועמד דווקא לצידה של רמ"י והביא לכך שנמנעה ממנו זכותו לקבל הוצאות המשפט בשעה שרמ"י הפסיקה את התובענה נגדו. הלקוח טען שכבר אז באותו דיון התחדד ממש הניגוד בין עניינו של עו"ד, כפי שעו"ד ראה אותו, ובין עניינו לקבל הוצאות משפט.

הלקוח טען שעו"ד נשכר לייצג אותו בתיק תובענה מסוים. עו"ד הוא שנקב את שכרו והוא שניסח ואף לא סיפר לו את כל פרטי נוסח הסכם שכר הטרחה. לכן, טען, מיותר לדון בשאלת תוקפו של כל סעיף ו/או תנאי בהסכם שכר הטרחה. די בכך שיושם לב כי מדובר בהסכם שכר טרחה להליך משפטי אחד בין צדדים מסוימים.

עוד טען שעו"ד ניסה לשדל אותו לשכור את שירותיו גם לתיק ו/או לעניין ההפקעה הצפויה. לטענת הלקוח, הוא לא השתכנע והשידול לא צלח. לכן, טען, עו"ד מנסה להעניש אותו על כך ו/או להתעשר על חשבונו ו/או לאלץ אותו למסור לו את הטיפול בעניין ההפקעה, שכן הוא סבור שאם הלקוח יבין שלכאורה יש חשש שיאלץ לשלם גם לעו"ד עשרה אחוזים מכל פיצוי שיקבל בגין התכנית שמכוחה צפויה הקרקע להיות מופקעת, לא יהיה כדאי ללקוח לשלם "פעמיים" שכר טרחה והוא יאלץ למסור את ייצוגו לעו"ד גם בתיק האחר.

הלקוח טען שאין כל קשר בין התיק שנמסר לטיפולו של עו"ד ובין תיק ההפקעה. מדובר בעניין אחר, צד אחר, עילה משפטית אחרת, מומחיות אחרת של עורך הדין, הליך משפטי מסוג אחר, שיקולים משפטיים אחרים ואין עליו כל חובה לשכור דווקא את שירותיו של עו"ד גם לתיק ההפקעה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 38910-08-14 דותן ואח' נ' שלום ואח'

האם יש לחייב הלקוח לשלם התמורה שנקבעה בהסכם שכ"ט ?

30. עו"ד העלה טענות חלופיות. האחת, לפיה יש לאכוף ההסכם בין הצדדים מיום 9.2.09 ולפעול על פיו והשנייה לזכאות לתשלום שכר ראוי. תחילה בימ"ש ידון בעילה החוזית.

האם יש לאכוף הסכם שכ"ט ?

31. סעיף 25 לחוק החוזים (חלק כללי), התשכ"ג – 1973 קובע כלהלן :
"חובה יפורש לפי אומד דעתם של הצדדים, כפי שהוא משתמע מתוך החובה ומנסיבות העניין, ואולם אם אומד דעתם של הצדדים משתמע מלשון החובה, יפורש החובה בהתאם ללשונו".

32. ההסכם הינו קצר ובכתב יד והוא נוקב במפורש בתביעה לפינוי תוך אזכור מספר ההליך. לכן התיאור של מהות ההסכם בסעיף 3 לסיכומי עו"ד כתובע לגבי תמורה בגין **"פינוי הדירה"**, או בסעיף 25, אינו מדויק. מתוכן ההסכם שלשונם של עו"ד **"פשוטה וברורה"** עולה שהוא לא צפה את ההתרחשות העובדתית שארעה בפועל לפיה הזכאות לפיצוי קמה ללקוח מכח הליך אחר.

33. לעומת זאת, ייפוי הכח הוא רחב יותר ולצד אזכור מספר ההליך, עו"ד הוסיף בייפוי הכח שהוא נוגע גם **"בכל הקשור והכרוך בדירה"**. אולם, תוספת זו מחדדת העובדה שהיה על עו"ד שניסח ההסכם ונהנה מיתרון ברור לעומת הלקוח בעת ניסוח הסכם שכ"ט, להוסיף ניסוח דומה להסכם.

34. לעניין זה ראו הקביעה בע"א 31689-07-19 עו"ד אורי דניאל ושות' נ' בניטל ייזום

והשקעות בבנין בע"מ ואח' (פורסם בנבו) :

"ספקות שמתעוררים בעקבות אי החתמה על הסכם שכ"ט ו/או תניות לא ברורות בהסכמים; משמשים לחובתו של עורך הדין, בנסיבות, ולא לחובת הלקוח."

35. בניגוד לטענת עו"ד בסעיף 25 לסיכומיו כתובע, הציטוט המובא בו מחקירת הלקוח, אינו מאשר טענתו שהלקוח **"הבין את מהות ההסכם"** ואם הבין, האם הבין מהות ההסכם כפי שעו"ד מבין אותה.

36. עו"ד ניסה בסעיף 26 לסיכומיו כתובע ללמוד מאישור הלקוח בכתב לגבי מתן הסבר על ידו לאמו לגבי ההסכם. אולם, כאמור לעיל, לנוכח הניסוח החסר של ההסכם, עו"ד לא הוכיח

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 38910-08-14 דותן ואח' נ' שלום ואח'

שהלקוח הסביר לאמו את מהות ההסכם כפי שהוא מפרש אותה בהליך זה, דהיינו, שגם אם התובענה תפסק או תמחק, ויהיה הליך הפקעה, עו"ד ייצג גם בהליך ההפקעה והתמורה שסוכמה בעניין תביעת הפינוי יפה גם להליך הפקעה שכלל לא מוזכר בהסכם.

37. כאן המקום לציין שחקירתו הנגדית של הלקוח, ובמיוחד בעניין נסיבות חתימת ההסכם מעמוד 127, העלתה ספק אצל בימ"ש אם הבין כל תנאי ההסכם עליו חתם. בנסיבות אלה, לא היה מקום לניסוח כללי של הסכם שכ"ט קצר בכתב יד שנוגע לסכומים לא מבוטלים. על עו"ד חל נטל השכנוע כי ההסכם קובע שמגיעה לו התמורה על פי ההסכם גם בגין הליך אחר. עו"ד לא הוכיח כי על אף שהתוכן המילולי אינו תומך בעמדתו, ההסכם בכתב משקף הסכמה שעו"ד ייצג הלקוח גם בהליך שונה מהותית, כגון הפקעה והספק שנוצר פועל לחובתו. הדברים יפים גם לגבי הוכחת טענתו כי התמורה שסוכמה בגין ההליך בתביעה לפינוי היא תמורה שתשולם גם בגין הייצוג בהליך אחר.

38. לא זו אף זו, חקירת עו"ד בעמוד 50 העלתה שלא היה לו מענה מניח הדעת, מדוע בתצהיר עליו חתם ביום 26.8.14 התייחס בסעיף 3 בעניין השירות לייצוג בתביעת הפינוי שהגישה רמ"י ולפיצוי בגינה ואישר כי לא עלה עניין הליך ההפקעה בשיחות שקדמו להתקשרות. ראו גם תשובתו בעמוד 51 משורה 8.

39. אילו תביעת הפינוי הייתה נמחקת ובמקומה הייתה מוגשת תביעת פינוי אחרת על ידי רמ"י, יתכן והיה מקום לראות בהיתפסות הלקוח למספר ההליך, כניסיון בחוסר תום לב להתחמק מהתחייבות חוזית. אולם, רמ"י לא המשיכה בהליכים נגד הלקוח, ותחת רמ"י נכנסה לזירה הוועדה המקומית מכח הליך הפקעה.

40. בסעיף 32 לסיכומיו כתובע, עו"ד טוען כי נקבע בהסכם כי במקרה של הפסקת ייצוג, מסיבה כלשהיא, ישולם מלוא שכרו "בעניין ת.א. 21053/08 וכן בכל הקשור והכרוך בדירה בליפתא 125". אולם, בהסכם כתוב בפועל אחרת "הסכום הנ"ל ישתלם לעו"ד דותן גם אם אחליט להפסיק את עבודתו מסיבה כלשהיא" ותו לא. מסעיף 44 לסיכומי עו"ד כתובע עולה שהציטוט נלקח מיפוי כח ולא מההסכם. בעניין זה בימ"ש העיר קודם לכן כי תיקון ההסכם כביכול במסגרת ייפוי הכח, מחדד את הניסוח החסר של ההסכם על ידי עו"ד. לו רצה עו"ד לתקן ההסכם, היה עליו להחתים הלקוח על תוספת להסכם, או על הסכם חדש, אך הוא לא עשה כן.

41. מכאן שלא רק שאין מדובר באותו הליך, אלא שההליך שינה צורתו באופן מהותי הן לעניין זהות התובע והן לעניין סוג ההליך. לכן, בימ"ש קובע כי אין לאכוף ההסכם באופן שיחייב

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 38910-08-14 דותן ואח' נ' שלום ואח'

הלקוח לשלם לעו"ד מכח ההוראה החוזית לפיה "הסכום הנ"ל ישתלם לעו"ד דותן גם אם אחליט להפסיק את עבודתו מסיבה כלשהי".

42. בימ"ש קובע כי הוראה זו חלה לגבי תביעת הפינוי ולא על הליך שונה במהותו כפי שארע בפועל.

43. לכן, בימ"ש דוחה העילה החוזית לעניין סכום התמורה.

האם עו"ד זכאי לשכר ראוי ?

44. לצד הקביעה כי עו"ד אינו זכאי לתשלום כפי שנקבע בחוזה, אין לקבל עמדתו של הלקוח לפיה לעו"ד לא מגיע דבר כי, "ההימור", שכביכול לקח עו"ד (ראו בסעיף 10 ובסעיף 30 לסיכומי הלקוח לעניין החבות ובסעיף 12 לסיכומי ההשלמה) לא צלח. אמנם הליך ההפקעה שונה במהותו מתביעת פינוי מכח חוק המקרקעין, אך ישנה זיקה ברורה בין ההליכים. הליך ההפקעה בא בסמיכות זמנים במקום תביעת הפינוי, ושניהם עסקו באותה דירה ואמורים היו להוביל לאותה תוצאה והיא פינוי הלקוח מהדירה כנגד פיצוי כפי שאכן ארע בפועל כתוצאה מהליך ההפקעה. לעניין הזיקה, ראו גם עדות עו"ד בעמוד 105 לפיה הרשויות איתרו תקציב לפינוי הכפר באמצעות משרד התחבורה במסגרת הליך הפקעה. מנגד, הלקוח לא העמיד עדים כדי לשלול טענות עו"ד בעניין הזיקה בין שני ההליכים.

45. עו"ד תאר בתצהירו עבודתו למען הלקוח וצרף אליו עשרות מסמכים שאיתר לצורך הגנת הלקוח וחוו"ד שהוכנו לבקשתו. לעניין זה ראו גם דבריו בעמוד 53 משורה 1 ובעמוד 85 משורה 4. ראו גם הפרוט מסעיף 4 ועד סעיף 15 לסיכומי עו"ד כתובע. לכן, בימ"ש דוחה טענת הלקוח בסעיף 28 לסיכומיו כנתבע לפיה עו"ד לא קיים התחייבויותיו לפי ההסכם.

46. אם טענות הלקוח לקבלת פיצוי לא היו עולות יפה הן בתביעת הפינוי והן בהליך ההפקעה, ניחא. אולם, אין זה צודק בעליל בנסיבות העניין, לקבוע שיש לאיין מאמצי עו"ד כציפיית הלקוח, שעה שקיימת זיקה ברורה, כמפורט לעיל, בין תביעת הפינוי שהופסקה ובין הליך ההפקעה. לעניין האיזון הראוי בעת ניתוק הקשר עם עו"ד, ראו ציטוט הפסיקה הנוגעת לעניין בסעיף 36 לסיכומי עו"ד כתובע מע"א 136/92 בייניש נ' דניה סיבוס.

47. בענייננו, יש גם להביא בחשבון שלולא הגשת בקשת הנתבע למתן רשות להתגונן על ידי עו"ד במסגרת התביעה לפינוי, לא היה צורך בהליך הפקעה שכן הלקוח היה מפונה ע"י רמ"י ללא פיצוי.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 38910-08-14 דותן ואח' נ' שלום ואח'

48. בימ"ש מוצא חיזוק למסקנתו כי עו"ד שיפר מצב הלקוח בסעיף 23 לחו"ד המומחה לשכר ראוי. כאמור לעיל, הלקוח לא ביקש לחקור המומחה כדי לשכנע בימ"ש שמסקנה זו מוטעית. הפנית בימ"ש על ידי הלקוח לתשובת המומחה לשאלת הבהרה אינה מסייעת ללקוח שכן המומחה ציין שיש מקום לפסוק שכר ראוי ולא היה אמור לעסוק בטענות הלקוח לעניין הפרת ההסכם.

49. הלקוח טען כי עו"ד הפר ההסכם עמו עקב הסתרת מידע על קיום הליך הפקעה וסירוב להגיש בקשה לפסיקת הוצאות עקב הפסקת התביעה לפינוי. הטענה להסתרת מידע בדבר קיום הליך ההפקעה לא הוכחה וגם לא נטענה ע"י הלקוח בזמן אמת. בימ"ש דוחה גם הטענה כי עו"ד סרב להגיש בקשה לפסיקת הוצאות, שכן מרגע שהלקוח הודיע לו על הפסקת העסקתו ללא הסדרת תשלום שכרו, לא היה מקום בעת ובעונה אחת לדרוש ממנו להגיש הבקשה. בסעיף 36 לסיכומיו כנתבע, הלקוח טוען שהיה על עו"ד להסתפק בעשרה אחוז מסכום ההוצאות בתביעת הפינוי. בימ"ש לא מקבל עמדה זו כסבירה ביחס להיקף עבודת עו"ד, נסיבות סיום העסקתו וסכום הפיצוי שקיבל הלקוח בגין אותה דירה, נשוא תביעת הפינוי.

50. עוד טען הלקוח בסעיף 34 לסיכומיו כנתבע שמסמכים שהכין עו"ד בתביעת הפינוי הזיקו ללקוח, אולם טענה זו לא הוכחה.

51. לכן, בימ"ש קובע כי יש לפסוק לטובת עו"ד שכר ראוי בגין מאמציו במסגרת תביעת הפינוי. כאמור לעיל, לפי ההסכמה הדיונית, בשלב זה אין מקום להמשיך ולהכריע בסוגיה מהו הסכום שיש לפסוק לטובת עו"ד.

האם עו"ד חב בתשלום פיצוי ללקוח ?

52. כאמור לעיל, הלקוח הגיש תביעה שכנגד בה טען שעו"ד חב כלפיו בתשלום פיצוי. הלקוח העלה שתי טענות מרכזיות. האחת, שעו"ד סרב להגיש בשמו בקשה לפסיקת הוצאות נגד רמ"י ולאחר מכן סחר במכתבים עם רמ"י על חשבוננו. השנייה, שעו"ד ייצג בניגוד עניינים אחרות של הלקוח (להלן: "האחרות") וגרם לו לאבד זכויותיו בדירת האם המנוחה (להלן: "המנוחה").

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 38910-08-14 דותן ואח' נ' שלום ואח'

האם עו"ד סרב להגיש בקשה לפסיקת הוצאות בשם הלקוח ולאחר מכן סחר במכתבים עם רמ"י על חשבון הלקוח?

53. כאמור לעיל, הטענה הראשונה היא שעו"ד סרב להגיש בקשה לפסיקת הוצאות בשם הלקוח ולאחר מכן סחר במכתבים עם רמ"י על חשבון הלקוח. להלן גרסאות הצדדים.

גרסת הלקוח

54. הלקוח טען בכתב התביעה שכנגד כי עו"ד ייצג אותו ואת אמו המנוחה בתביעת הפינוי. על פי כתב התביעה שכנגד, ההליכים בתביעת הפינוי הופסקו ביוזמת רמ"י שצפתה כי הוא ממילא יסולק מהמקרקעין בשל הליך הפקעה לצרכי ציבור שנראה אז כצפוי לקרות. עו"ד רצה שהוא ישכור את שירותיו גם בתיק ההפקעה הצפוי. משגילה עו"ד שהוא לא מתכוון לשכור את שירותיו להליך ההפקעה העתיד לקרות, פעל, שלא כדין ושלא בהגינות בניסיון לכפות את עצמו ואת שירותיו עליו. עו"ד ניסה להטעותו ובעיקר והחמור מכל פעל בשמו, בניגוד לעניינו ולטובת עניינו האישי של עו"ד, ופעל בשם אחרים ו/או לטובת אחרים וכל זאת תוך שהוא מועל באימון שהוא נתן בו מלכתחילה ובניגוד לחובתו כלפיו מכל כל דין ובמיוחד מכח הדין החל עליו כעורך דין.

הלקוח טען כי מכיוון שלא קיבל תשובה לכל שאלותיו לגבי ההליך ונענה בסירוב דרישתו לבקש הוצאות תביעת הפינוי ביקש מעו"ד את העתק התיק ואת העתק הסכם שכר הטרחה, אך עו"ד סירב למסור לידיו. בלית ברירה אחרת ובשל חוסר האונים והפגיעה הנוראה בו ובאימון שנתן בעו"ד, הוא הודיע לעו"ד כי יגיש הבקשה להוצאות שלא באמצעותו.

לטענת הלקוח, לאחר שהודע הדבר לעו"ד ולאחר שב"כ החדש נתבקש לייצגו ולהגיש בשמו בקשה להוצאות ולאחר שב"כ החדש פנה אל עו"ד כחבר למקצוע ואף ניסה ליישב המחלוקת בין הצדדים, רק אז הסכים בא כוחו החדש לקבל על עצמו את הייצוג לאחר שהלקוח הפסיק את הייצוג על ידי עו"ד. אמנם החלפת הייצוג בתיק נעשתה לאחר שלמעשה כבר נסתיימו ההליכים בתביעת הפינוי ורק לצורך הגשת בקשה לאחר מכן לחיוב רמ"י בהוצאות ההליך - מה שעו"ד משיקולי עניין אישי שלו סירב לעשות. הלקוח טען שמכתבו של בא כוחו החדש אל עו"ד מ- 10/7/14, מבהיר לעו"ד את עמדתו ואת אמירתו ביחס לעו"ד.

הלקוח טען כי ביום 10/7/14 הודיע בא כוחו החדש לרמ"י כי עו"ד לא מייצג אותו יותר. ביום 13/7/14 הגיב ב"כ רמ"י, עורך הדין שמואל קרניאל, להודעה והודיע שהתיק הוחזר

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 38910-08-14 דותן ואח' נ' שלום ואח'

לרמ"י והטיפול בו הסתיים. הלקוח טען שהתיק והטיפול אכן הסתיים ועורך הדין קרניאל השיבו לרמ"י ורק עו"ד אחז בו ובמניפולציה פסולה ניסה לתופסו משל הפך לקניינו.

לאחר שהוגשה בקשה לפסיקת הוצאות לטובתו נגד רמ"י באמצעות בא כוחו החדש - ורק לאחר מכן, משנדע הדבר לעו"ד – הוא פעל בחוסר תום לב, בניגוד עניינים גמור, בחוסר הגינות ובחוסר הגיון ורקח מהלך לא הגון שסייע לרמ"י נגדו להתגונן מפני תביעתו מרמ"י להוצאות.

הלקוח טען שעו"ד בחוסר הגינות ובאורח שאינו לגיטימי וב"כ רמ"י ערכו ביניהם החלפת מסמכים מזה לזה וזאת "על חשבוננו". עו"ד נתן לב"כ רמ"י אישור בכתב בדיעבד, לאחר שכבר לא ייצג אותו התובע, על ויתורו, לכאורה, על הוצאות המגיעות לו בדין על פי תקנות סדר הדין האזרחי ללא כל הצדק הגיוני. כנגד זאת צייד ב"כ רמ"י עו"ד במכתב משלו.

על פי כתב התביעה שכנגד, רמ"י עשה שימוש במכתבו של עו"ד, בתגובתו לבקשה לפסיקת הוצאות לטובתו. עו"ד עשה שימוש במכתבו של ב"כ רמ"י, בהליך בקשה לעיקול זמני נגדו כאן, בדיוק בשל אותן הוצאות משפט שעו"ד עשה יד אחת עם רמ"י למנוע ממנו לקבל וזאת כדי לייצר תביעה בסכום גדול יותר כנגדו לשכר טרחה.

הלקוח טען שעו"ד ניסה במעשה פסול להכות אותו כפליים. גם מנע ממנו לקבל הוצאות משפט כזכותו בדין וגם מנסה לתבוע ממנו שכ"ט כביכול. עו"ד פעל כך, כפי הצהרתו המפורשת בשיחה עמו ולאזני ב"כ החדש, כדי להגדיל את סכום התביעה לשכ"ט שהוא תובע. אם לא היה עו"ד מונע ממנו לקבל פסיקת הוצאות בתביעת הפינוי בו ייצג ובו הופסקה התובענה, היה בידי עו"ד לתבוע, לכל היותר את הסכום שבית המשפט שם היה מוצא כשכר ראוי ונכון לפי הטרחה בתיק ובכך גם היה נמנע מממנו לנסות לכפות את שירותיו עליו גם לתיק הפקעה צפוי, או לייצר יש מאין תביעה לשכ"ט בגין טיפול בהליך הפקעה שהוא לא טיפל ולא נמסר לו לטיפול מעולם.

על פי כתב התביעה שכנגד יש במתן המסמך ושיתוף הפעולה מצד עו"ד מעילה חמורה באימון של הלקוח ופעולה למען עניינו האישי של עו"ד ונגד עניינו של הלקוח. הלקוח התייחס לטענת עו"ד בדבר "הסכמה מראש" כביכול בין עו"ד לב"כ רמ"י בדבר ויתור על הוצאות ההליך שהגיעו לו. הוא טען שזו טענה שנולדה "יש מאין" לאחר מעשה ולאחר שעו"ד כבר לא ייצג אותו וכי נולדה בסחר במכתבים בין עו"ד שהוא ב"כ לשעבר ובין ב"כ הצד שכנגד ולכן יותר ממעוררת תמיהה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 38910-08-14 דותן ואח' נ' שלום ואח'

גרסת עו"ד

55. עו"ד טען בכתב הגנתו לתביעה שכנגד כי הלקוח לא הגיש תביעתו כנדרש על פי תקנות סדר הדין האזרחי ויש לחייבו להתאים כתב תביעתו על נספחיו לדרישות אלה תוך חיובו בהוצאות.

על פי כתב ההגנה שכנגד, עו"ד הגיש בשם הלקוח ואמו המנוחה בשנת 2008 בקשת רשות להתגונן כנגד כל אחת מתביעות סילוק היד אשר הגישה רמ"י נגד רבים מתושבי שכונת ליפתא בירושלים ובין השאר נגד הלקוח והמנוחה כשהמטרה הייתה דחיה ארוכה ככל האפשר מפינוי הבניין והימנעות ממצב בו בימ"ש יצטרך ליתן הכרעתו לגופו של עניין בכל אחת מן התביעות ותוך ניצול פסק הזמן לניהול מו"מ עם רמ"י בניסיון להגיע להסדר פיצויים אופטימלי וברגע האמת להשתדל לקבל פיצוי גבוה ככל האפשר כשגם שכרו של עו"ד נגזר מסכום הפיצוי.

עו"ד הדגיש כי דרך ניהול זו ננקטה היות שלא היו בידי הלקוח, כמו גם בידי המנוחה, כל מסמך שיעיד על זכויותיהם הקנייניות השונות, כל אחד בדירה בה החזיק. נגד נתבעים דומים אחרים בכפר ליפתא אשר מצבם המשפטי/עובדתי דמה לזה של הלקוח והמנוחה, נתקבלו התביעות ומתן פס"ד לסילוק ידם של אותם תושבים מהדירה בה החזיקו.

עו"ד טען שלימים לא התיר בית המשפט בתביעת הפינוי המשך "משיכת הזמן" ועל כן הוסכם בינו לב"כ רמ"י בחודש מאי 2014 כי התביעה נגד הלקוח, תפסק ללא צו להוצאות תוך ששמורה הזכות לרמ"י לחדשה כל אימת שתמצא לנכון. עוד הוסכם כי הצדדים ימשיכו לנהל משא ומתן מחוץ לכותלי בית המשפט.

על פי כתב ההגנה שכנגד, כך גם נעשה. הסדר זה היטיב עם הלקוח ומשפחתו שכאמור משיכת הזמן והקפאת המצב הייתה לטובתם תוך ניסיון מחד, להשיג סכומים גבוהים ככל האפשר כנגד פינויים ומאידך, אי פינוי הלקוח מדירתו, דבר אשר לא היסב לו כל נזק.

עו"ד טען שהסכם שכר הטרחה שהוסכם ונחתם על ידי הלקוח לא היה קשור כלל לזה אשר ייפסק על ידי ביהמ"ש ובוודאי לא בהקשר הוצאות ביניים. זאת ועוד, הלקוח חתם על ייפוי כח המסמך את עו"ד להגיע להסדרים בנושא שולי כמו הוצאות.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 38910-08-14 דותן ואח' נ' שלום ואח'

הלקוח לא מעלה בזמן אמת טענה נגד עו"ד בעניין סרובו להגיש בקשה לפסיקת הוצאות

56. על פי נספח ב' לתצהיר הלקוח, ביום 25.6.14 הלקוח פנה בכתב אל עו"ד והתלונן שהוא אינו עונה לפניותיו וביקש להגיש בקשה לחיוב רמ"י בהוצאות עקב הפסקת התביעה, "כפי שהאחרים בליפתא דרשו". כמו כן, ביקש לקבל מסמכים והודיע לעו"ד כי בעניין ההפקעה "אנחנו מטפלים עם עו"ד אחר".

57. על פי סעיף 9 לתצהירו, הלקוח מצהיר שעו"ד דחה בקשתו להגיש הבקשה בטענה שהגשתה תפחית את שכרו. בסעיף 10 הוא מצהיר כי הודיע לעו"ד שיגיש הבקשה באמצעות עו"ד אחר. בסעיף 11 הוא מצהיר שרק לאחר שניסיון של בא כוחו החדש ליישב ההדורים עם עו"ד לא צלח, בא כוחו החדש קיבל עליו להחליף עו"ד בייצוג בתביעת הפינוי ולהגיש הבקשה לפסיקת הוצאות.

58. מנספח ג' לראיות הלקוח, עולה שביום 10.7.14, בא כוחו החדש של הלקוח פנה אל עו"ד והודיע לו שהוא מייצג הלקוח בתביעת הפינוי וביקש "לקבל התיק". אין בפניה טענה בדבר סירוב עו"ד להגיש הבקשה לפסיקת הוצאות שמפורטת בסעיף 12 לתצהיר.

59. על פי נספח ד' לראיות הלקוח, באותו יום פנה בא כוחו החדש של הלקוח לבא כוח רמ"י ועדכן אותו שהייצוג עבר לידי. גם בפניה זו אין אזכור של טרזניה לגבי טיפול עו"ד.

60. על פי נספח ה' לראיות הלקוח, במועד שהלקוח לא ציין בסעיף 14 לתצהירו, בא כוחו החדש של הלקוח הגיש בתביעת הפינוי בקשה בשם הלקוח לפסיקת הוצאות נגד התובעת היא רמ"י שהעתק ממנה צורף כנספח ה'. גם בבקשה אין התייחסות לעו"ד, לרבות הטענה בעניין סרובו להגיש הבקשה קודם לכן. זאת, למרות שהבקשה לחיוב בהוצאות מוגשת לכאורה במהלך חודש יולי 2014 בשיהוי שכן בימ"ש שם התייחס להגשת בקשות לפסיקת הוצאות בהחלטה שצורפה כנספח א' כבר ביום 14.5.14. לכן, מצופה היה שהלקוח יסביר לבימ"ש שם מקור השיהוי.

61. הלקוח הצהיר בסעיף 15 כי רק לאחר הגשת הבקשה, הוא ובא כוחו החדש, הופתעו לגלות על "סיכום מראש" עם רמ"י, לפיה רמ"י לא תשלם הוצאות משפט.

62. אולם, על אף שהלקוח הגיש מספר רב של ראיות, רובן על דרך של אסופת מסמכים שהוגשו כנספח ז', בימ"ש לא מצא פניה של הלקוח אל עו"ד בעניין פסיקת ההוצאות, עד מועד הגשת התביעה שכנגד.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 38910-08-14 דותן ואח' נ' שלום ואח'

הלקוח לא הציג ראיה המבססת הטענה למחדל או מעשה או לגרימת נזק

63. כאמור לעיל, הלקוח הגיש ראיות רבות, אך לא מצא להגיש את המסמכים המבססים טענתו לסחר מסמכים בין עו"ד ובין רמ"י, תשובת רמ"י לבקשה לפסיקת הוצאות, או החלטת בימ"ש בבקשה ואם לסברתו הגיש אותם ובימ"ש לא הצליח לאתרם באסופת המסמכים, לא הפנה אליהם בעת הגשת סיכומיו.

64. בחקירתו, הלקוח העיד בעמוד 101 בשורה 1 לגבי שאלות שהופנו אליו לגבי כתב התביעה שכנגד כי הוא קשה הבנה וחזר על כך בעמוד 102 בשורה 12 ובעמוד 104 משורה 27. בעמוד 101 בשורה 12 העיד כי "לא כל כך מבין את המשפטים פה". בעמוד 102 בשורה 13 ענה לשאלה אם חתם על תצהיר עדות ראשית "אין לי מושג". בעמוד 105 אישר משורה 25 כי לא הבין על מה חתם כאשר חתם על תצהירו.

65. בעמוד 125 העיד בשורה 3 שלא יודע אם הוגשה בקשה לפסיקת הוצאות וזאת בניגוד לאמור בסעיף 14 לתצהירו. הלקוח נשאל מעמוד 125 בשורה 12 אם תוכן תצהירו הוסבר לו ותשובותיו לא היו ברורות.

66. במסגרת החקירה החוזרת, היה ניסיון להעלות לראשונה טענה לגבי קשיים בריאותיים של הלקוח לענות לשאלות בחקירה נגדית. בימ"ש דחה ניסיון זה בעמוד 144 בנימוק שהיה על הלקוח להגיש חו"ד בסוגיה זו מבעוד מועד.

67. עו"ד העיד בעמוד 63 משורה 9 כי לא הבחין בלקות של הלקוח.

68. לנוכח חוסר יכולתו של הלקוח לתמוך בתצהירו במסגרת חקירתו הנגדית, היה עליו לצרף תצהיר של בא כוחו החדש שהכיר את העובדות לעניין הגשת הבקשה לפסיקת הוצאות מידיעה אישית, אולם לא עשה כן. מחדל זה גרם לכך שבא כוחו החדש שייצג אותו בהליך זה ניסה לעיתים לענות לשאלות במקום הלקוח כמו למשל בעמוד 147 משורה 7.

69. הלקוח זנח בסיכומיו כתובע שכנגד הטענה לנזק שנגרם לו עקב אי הגשת הבקשה לפסיקת הוצאות על ידי עו"ד ולו מטעם זה יש לדחות התביעה בעניין זה. אולם, דווקא בסעיף 17 לסיכומיו כנתבע הוא התייחס לסוגיה ושב בסעיף 18 על טענתו כי עו"ד נמנע מהגשת הבקשה כדי לא להיקלע למצב ששכרו יצטמצם לסכום ההוצאות שיפסק. אולם, כאמור לעיל, על אף שהצהיר שהדברים נאמרו גם בנוכחות בא כוחו החדש, האחרון לא מצא להגיש תצהיר שיתמוך בגרסת הלקוח.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 38910-08-14 דותן ואח' נ' שלום ואח'

70. כמו כן, תחת לכמת הנזק שנגרם, הלקוח העלה הטענה בסעיף 19 לסיכומיו כנתבע, כטענת הגנה כנגד טענת עו"ד כי מגיע לו שכר וטען שעו"ד הפר ההסכם בין הצדדים.

71. הלקוח שב וטען בסעיף 20 לסיכומיו כי עו"ד סחר במסמכים עם רמ"י, אך לא הפנה למסמכים אלה בראיותיו, או בסיכומיו, ומכאן שהטענה לסחר במסמכים, נותרה בגדר טענה בלבד.

72. בסעיף 21 לסיכומיו כנתבע, הלקוח טען, ובעצם גילה לראשונה, שבימ"ש של תביעת הפינוי דחה הבקשה לפסיקת הוצאות שהוא הגיש באמצעות בא כוחו, בקשה שצורפה לראיותיו. ההחלטה לא צורפה לראיותיו. הלקוח הזכיר פעמיים שבימ"ש שדחה הבקשה הוא בימ"ש "שרעייתו (של עו"ד – ע.ה.) עמדה בראשו כנשיאה". רמיזה זו שבאה לפגוע ביושרה ובמקצועיות של המותב שדן והחליט בבקשה שם, מוטב היה שלא תעלה כלל. במיוחד, כאשר לא נטען שערכאת הערעור נדרשה להחלטה זו והפכה אותה.

73. מכאן עולה שציפיית הלקוח כי עו"ד יגיש בקשה לפסיקת הוצאות, כאשר הלקוח מודיע לו כי מפסיק העסקתו ללא הסדרת תשלום שכרו, אינה מוצדקת. טענתו כי עו"ד גרם לדחיית הבקשה עקב מסחר במסמכים עם רמ"י לא הוכחה. בסופו של יום, בא כוחו החדש הגיש הבקשה ובימ"ש דחה אותה ולא נמסר אם הוגש ערעור.

74. גם הטענה שעו"ד לא היה מוסמך להגיע להסכמה בעניין פסיקת הוצאות עקב הפסקת התביעה, אינה מסייעת. זאת, מכיוון שהפסקת תביעה אינה מסיימת דיון בתביעה. מכאן שעמדה ללקוח הזכות לדרוש דחיית או מחיקת ההליך ולעמוד על הוצאותיו. הלקוח לא גילה אם נהג כך ואם לא, מדוע.

75. לנוכח כל האמור לעיל, בימ"ש דוחה הטענה לפיה יש לחייב עו"ד בפיצוי הלקוח בעניין זה.

האם עו"ד פעל בניגוד עניינים כאשר ייצג האחות וגרם ללקוח לאבד זכותו בדירת האם המנוחה ?

76. כאמור לעיל, הטענה השנייה של הלקוח היא שעו"ד פעל בניגוד עניינים כאשר ייצג את האחות ולכן גרם לו לאבד זכויותיו בדירת האם המנוחה. להלן גרסאות הצדדים.

גרסת הלקוח

77. על פי כתב התביעה שכנגד, עו"ד נטל מהלקוח שלא כדין את זכויותיו על חלק מביתו בליפתא תחתית 125 (הקומה השנייה של הדירה) ו/או מנע ממנו את זכויותיו בקומה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 38910-08-14 דותן ואח' נ' שלום ואח'

השנייה ו/או גרם לאחרים לגזול ממנו את זכויותיו ואת חלק מביתו ו/או מנע ממנו את זכותו ואת האפשרות שלו לקבל פיצויי הפקעה על חלק זה של ביתו.

לעניין גובה הנזק, הלקוח טען ששווי ו/או ערך חלק הנכס מושא התביעה שכנגד הוא גבוה הרבה יותר מהערכת עו"ד. לפי כתב התביעה שכנגד, לצורך ייעול ההליך ופישוטו הועמד רכיב זה של התובענה על הסכום בו מודה עו"ד ואשר הוא שטענו בעצמו, הסך של- 4,108,000 ₪ שהיה נכון ביום 4/3/15 בתוספת ריבית כדין והצמדה למדד תשומות הבנייה הסך של 4,520,80 ₪.

הלקוח טען שעו"ד חייב לו פיצוי בגין הוצאות ונזקים שנגרמו ובגין נזק שאינו ממוני שהוא בעצמו מוערך בסכום שאינו פחות ממיליון ₪. הלקוח הותיר קביעת סכום רכיב זה לשיקול דעת בית המשפט והעמיד תביעתו לצרכי תשלום אגרה על סכום עגול בסך של 5,000,000 ₪.

גרסת עו"ד

78. עו"ד טען בכתב ההגנה שכנגד כי לאחר הפסקת התביעה לפינוי פיטר אותו הלקוח והוא המשיך לייצג את עיזבון המנוחה ולאחר מכן את אחותו של הלקוח, גב' מדלן שלום (להלן: "האחות") אשר החזיקה והתגוררה בדירת המנוחה ונגדה הוגשה בקשה למסירת החזקה לידי הוועדה המקומית שהיא הגורם המממן את פיצוי מפוני השכונה הנ"ל. בסופו של יום הושג הסדר, נחתם הסכם פינוי והאחות קיבלה כספה.

עו"ד טען שהלקוח לא גר בדירת המנוחה, אלא אחותו וטענת הלקוח הינה ניסיון נואל לקבל כספים שלא מגיעים לו מאת רמ"י. עו"ד טען שהלקוח לא פנה בהליך (בזמן אמת) לעכב ההסדר או לטעון כי הוא בעל זכויות גם בדירה העליונה, היא דירת המנוחה, שכן ידע כי אין בטענתו ממש.

על פי כתב ההגנה שכנגד, אישור ההסדר נדחה ואושר וקיבל תוקף של פסק דין רק ביום 15.10.15. אולם, למרות פסק זמן ארוך זה, הלקוח לא מצא לנכון לנקוט הליך כל שהוא כדי להגן על טענותיו ההזיות, כלשונו, לזכויות להן הוא טוען בדירה העליונה הנ"ל בגינה קיבלה אחותו, פיצוי בעבור פינויה, בהיותה המחזיקה הבלעדית בה. עו"ד הזכיר כי הלקוח ובא כוחו החדש זומנו באותו יום בפני אותו שופט בנושא תביעת סילוק ידו מכח הליך ההפקעה מהדירה התחתונה בה הוא החזיק והם לא מצאו לנכון לנקוט כל הליך כדי למנוע את שלטענתם מגיע להם וניתן לאחות.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 38910-08-14 דותן ואח' נ' שלום ואח'

עו"ד הוסיף וטען כי הלקוח ידע ו/או היה עליו לדעת על כל המהלכים וההליכים המשפטיים והאחרים בקשר עם הדירה העליונה ובחר שלא לנקוט שום הליך משפטי כזה או אחר כדי למנוע ביצוע פינוי הדירה העליונה של המנוחה ולאחריה של האחות ו/או לא נקט בזמן אמת ו/או בכל זמן אחר בשום הליך משפטי להוכחת טענתו "ההזויה" כי כביכול הזכויות בדירה העליונה גם הן שלו. משכך, טען, הלקוח באשמתו, במחדליו ו/או ברשלנותו ו/או בפזיזותו, גרם באופן מכריע למלוא הנזק אותו הוא טוען כי נגרם לו ומלוא האחריות לנזק (המוכחש) רובצת עליו בלבד ו/או יש ברשלנותו הפושעת ו/או בפזיזותו.

הלקוח הצהיר בעבר הצהרות שסותרות טענתו כי התגורר בקומה העליונה

79. מעמוד 108 הלקוח עומת עם תצהירים עליהם חתם במסגרת התביעה לפינוי ביום 14.7.11 (נספח ח' לתצהיר עו"ד) שם הצהיר בסעיף 2 ד' כי המנוחה התגוררה בדירה מעל דירתו. הלקוח אישר האמור בתצהירו בעמוד 109 בשורה 31. בעמוד 110 בשורה 1 הוא הוסיף שהוא "היה גר אתה יחד". כאשר עומת עם סעיף 4 לתצהירו בתביעת הפינוי בו הצהיר כי גר בדירה התחתונה הוא ענה בשורה 13 "זה היה דירה אחת".

80. לנוכח, הסתירה בגרסאות, בימ"ש קובע כי יש להעדיף את הגרסה הראשונה בזמן.

הלקוח לא טען בזמן אמת לפני הוועדה המקומית הטענה שהעלה בהליך זה

81. אם לא די בכך שהלקוח לקה במסירת גרסאות סותרות בהליכים שונים, ממילא הסוגיה העובדתית, מי מגרסאותיו נכונה, אמורה הייתה להתברר בהליך אחר בזמן אמת, כאשר נודע לו, בשעה שהוא מיוצג על ידי בא כוחו החדש, כי הוועדה המקומית מבקשת לסלק ידה של אחותו מהקומה העליונה.

82. הלקוח, על אף שזמן רב לפני מתן פסק הדין בהליך שיזמה הוועדה המקומית נגד אחותו ידע על ההליך ועל אף שבאותו מועד היה מיוצג על ידי בא כוחו החדש, לא עשה דבר ומעדותו עלה שקיבל ממנה חלק מהפיצוי ששולם ע"י הוועדה המקומית.

83. תחת להגן על זכויותיו הנטענות בהליך ובזמן המתאים ולהתעמת עם אחותו, הלקוח ציפה להרוויח פעמיים. לקבל מאחותו חלק מהפיצוי בגין הדירה העליונה, מהוועדה המקומית פיצוי בגין הדירה התחתונה ללא דיחוי שהיה עלול להיגרם אם היה טוען כי מגיע לו פיצוי נוסף, ומעו"ד את מלוא הפיצוי שהיה אמור לשיטתו לקבל מהוועדה המקומית בגין הדירה העליונה. זאת, על ידי הבאת המחלוקת מי התגורר בדירה העליונה דווקא לפתחו של

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 38910-08-14 דותן ואח' נ' שלום ואח'

בימ"ש זה במסגרת תביעה שכנגד עו"ד, כאשר הוא שולל מאחותו את האפשרות להביא גרסתה. בימ"ש קובע כי התנהלות זו לוקה בחוסר תום לב בוטה.

84. בעמוד 111 כשנשאל אם זוכר שהיה הליך בעניין הדירה התחתונה בו קיבל פיצוי ענה בשורה 13 "אני קיבלתי מהכסף של אחותי" ועמד בהמשך על גרסה זו ואף נקב בסכום בסך של 240,000 ש"ח.

85. בעמוד 112 הכחיש שקיבל פיצוי בגין הדירה התחתונה בסך של 4 מיליון ₪ ובשורה 13 טען שלא קיבל "שום כסף". לאחר מכן אישר בשורה 22 שמהעירייה קיבל סך של 4 מיליון ₪.

86. בעמוד 113 בשורה 7 אישר שידע שאחותו מבקשת פיצוי עבור פינוי הדירה העליונה. משורה 10 נשאל פעם אחר פעם מדוע אם הוא טוען שאחותו גרה בבת ים לא עשה דבר בעניין טענתו כי מגיע לו פיצוי בגין הדירה העליונה ולא לאחותו. בשורה 21 הוא ענה שהוא צריך לתבוע את עו"ד. הלקוח נשאל מדוע לא תבע את אחותו, אך לא ענה עניינית. בעמוד 114 בימ"ש נאלץ להתערב ולהעניק ללקוח הזדמנות אחרונה להשיב. רק בעמוד 115 הלקוח השיב בשורה 7 כי "לא היה לי כיוון לתבוע אותה". רק בעמוד 116 בשורה 14 הודה כי תבע את עו"ד ולא את אחותו כי לא רצה להסתכסך עם אחותו.

87. כאמור לעיל, לא היה מקום לנהל הליך לברור הסוגיה מי התגורר בפועל בדירה העליונה בהליך זה, לרבות על ידי ניסיון של הלקוח בעמוד 91 להגיש צילומי בגדים של הלקוח בדירה העליונה שלא במעמד הגשת ראיות הלקוח ובאמצעות עו"ד דווקא, שעה שבזמן אמת הלקוח לא מצא לברר הסוגיה בהליכים המתאימים לכך.

88. כמו כן, בימ"ש קובע כי מרגע שהלקוח, בעודו מיוצג, כאשר הוא יודע על תביעת הוועדה נגד אחותו, והוא מיוצג על ידי בא כוחו החדש, לא פעל להגן על הזכויות להן טען כאן, הוא מושתק מלהעלות טענות אלה דווקא בהליך כאן.

הלקוח לא הוכיח שעו"ד שידל את אחותו לקבל פיצוי בגין הדירה העליונה

89. בסעיף 8 ומסעיף 12 לסיכומיו כתובע שכנגד, הלקוח ביקש לשכנע בימ"ש שעו"ד הוא שיזם ואף שידל את אחותו של הלקוח ל"שמש" בתפקיד ה"מחזיקה" בקומה העליונה של הבית, ואף כמי ש"יזם את הרעיון", תוך שהלקוח טוען שכל הבית הוא שלו על ידי כך שהוא מכנה אותו "ביתו של" הלקוח.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 38910-08-14 דותן ואח' נ' שלום ואח'

90. עו"ד הכחיש הטענה כפי שהלקוח עצמו מציין בסיכומיו והעדה המרכזית בסוגיה זו לא הובאה על ידי התובע שכנגד, דהיינו, האחות. די היה בכך כדי לדחות הטענה נגד עו"ד.

91. אולם, גם אם הייתה מובאת עדות האחות, לא היה בכך להועיל ללקוח שעה שלא עמד על זכויותיו בהליך המתאים, למרות שהיה מיוצג על ידי בא כוחו החדש.

92. כאן המקום לציין שעו"ד העלה בסיכומיו כנתבע שכנגד בסעיף 5 טענה דומה נגד בא כוחו החדש של הלקוח והאשים אותו בייזום התביעה שכנגד.

הטענה שעו"ד היה בניגוד עניינים

93. בסעיף 9 לסיכומיו כתובע שכנגד, הלקוח טען שעו"ד פעל בניגוד עניינים.

94. חקירת עו"ד עסקה מעמוד 54 בנושאים שלא הועילו לברור האמת בעניין הטענה לניגוד עניינים כגון האם המנוחה חתמה לפניו, האם ידע שיש לה אפוטרופוס, כיצד הכיר את הלקוח וכו'. עו"ד אישר שהמנוחה חתמה לפניו והעיד ששיחותיו עמה לא התרשם שאינה כשירה ולא ידע שמונה לה אפוטרופוס.

95. גם בהמשך החקירה לא היה תמיד ברור מה הקשר בינה ובין ברור האמת במחלוקת כגון בעמוד 67 בקשר להמצאת התביעה נגד האחות. הלקוח טען בעמוד 68 שהוא מנסה להוכיח כי עו"ד יזם התביעה של הוועדה המקומית נגד האחות, אולם, כאמור לעיל, הוא לא זימן האחות לעדות, או מי מטעם הוועדה המקומית ועו"ד הכחיש הטענה בעמוד 69. בעמוד 70 משורה 10 עו"ד הכחיש שהלקוח טען לפניו שהוא מתגורר בקומה העליונה ולא אחותו.

96. בעמוד 71 עו"ד נשאל אם ידע היכן מתגוררת האחות וכיצד. בעמוד 76 הפנה לתצהיר האחות בו הצהירה כי היא מתגוררת עם המנוחה בדירה העליונה ובעמוד 77 הפנה לתצהירי הלקוח בהם הצהיר כי הוא מתגורר בדירה התחתונה. לשאלת בימ"ש בעמוד 79, עו"ד אישר בשורה 20 כי האחות אמרה בנוכחות הלקוח ועו"ד שהיא מתגוררת עם המנוחה בקומה העליונה ובשורה 28 ענה לשאלת בימ"ש שהלקוח לא הכחיש זאת, כאשר אמרה הדברים. ראו גם תשובתו בעמוד 96 משורה 23.

97. עו"ד אישר בעמוד 83 כי המליץ לאחות להוסיף לשלט בכניסה לדירה לאחר מות המנוחה את שמה. בימ"ש לא רואה פסול בכך או ראייה לשידול כביכול. הלקוח מודה בסעיף 15 לסיכומיו כתובע שכנגד כי לא ברור לו אם "התנדבותה" של האחות לבוא לפגישה הראשונה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 38910-08-14 דותן ואח' נ' שלום ואח'

הייתה מתואמת מראש, אך ברור מי יעץ לה לשים שלט עם שמה על הדלת. אם ללקוח הדברים אינם ברורים, לא היה מקום שיקשר בין עצה מקצועית לבסס טענה לחזקה ובין טענה לקשר פסול נגדו, כאשר עו"ד יודע במועד בו הוא מייעץ לאחות שהלקוח עצמו הצהיר לפניו כי לא התגורר בקומה העליונה.

98. עו"ד דחה בעמוד 82 הטענה שבני משפחה פנו אליו וביקשו שידאג שהלקוח לא יקבל אגורה. עו"ד חזר על תשובה זו בעמוד 103.

99. עו"ד הכחיש בעמוד 84 בשורה 32 כי שם בפיו של המצהיר אהרון משה את דבר מגורי האחות בדירה. מר אהרון משה לא העיד לפני בימ"ש בעניין זה. מכאן שגם בעניין זה, הלקוח לא זימן מר אהרון משה לעדות. הלקוח גם לא זימן מי מבני המשפחה שהוא מזכיר בסעיף 14 לסיכומיו כתובע שכנגד כאשר הוא מודה שאין לו "ידיעה מפורטת על הקשר המוקדם, פירוט התאום וההסכמה המוקדמת שהייתה בין עו"ד" ובין שכניו של הלקוח.

100. אין די בקשר בין עו"ד לאסתר שגם היא לא זומנה להעיד כדי לבסס הטענות החמורות שהלקוח מטיח בעו"ד על יסוד הנחות והשערות.

101. עו"ד העיד בעמוד 92 כי כאשר בא כוחו החדש של הלקוח הודיע לו על החלטת הלקוח על הפסקת הייצוג של הלקוח על ידי עו"ד, הוא עדכן מיד הוועדה המקומית כי אינו מייצג יותר הלקוח והפסיק לייצג אותו ושב על תשובה זו בעמוד 96 משורה 1. בעמוד 93 משורה 30 העיד שכאשר האחות נכנסה לתמונה לאחר הפסקת תביעת הפינוי ולפני הגשת תביעת הוועדה המקומית, הוא הפסיק לייצג העיזבון. בעמוד 101 עו"ד העיד כי מרגע שתביעת הוועדה המקומית הייתה נגד האחות הוא לא נזקק לאישור היורשים לייצג אותה.

102. עו"ד דחה בעמוד 97 הטענה כי היה בניגוד עניינים כבר כאשר הגיעו אליו הלקוח והמנוחה והסביר שכל אחד התגורר בדירה אחרת.

103. בעמוד 108, עו"ד דחה הטענה שהעז לפעול בניגוד לענייניו של לקוח לשעבר וענה שללקוח לשעבר לא הייתה כל זכות בדירה העליונה. הלקוח שחקירתו החלה מיד לאחר מכן לא ידע להסביר בעמוד 111 באיזה עניין הוא ביקש מעו"ד במכתב מיום 15.12.15 להפסיק לפעול.

104. כאמור לעיל, מכיוון שעו"ד ייצג האחות בהליך ההפקעה לאחר שהלקוח הודיע לו כי אינו מעוניין שייצג אותו בהליך ההפקעה, הטענות של הלקוח כי אחותו לא החזיקה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 38910-08-14 דותן ואח' נ' שלום ואח'

בדירה העליונה, אמורות היו להיות מופנות אל אחותו ולא אל עו"ד. כאן המקום לשוב ולציין, שהלקוח לא יזם הליך משפטי בזמן אמת נגד אחותו או נגד הוועדה המקומית במטרה להוכיח כי הוא זה שמחזיק בקומה העליונה ולא אחותו ולהבטיח שמי שיקבל הפיצוי בגין הפקעת הדירה העליונה יהיה הוא ולא אחותו. הלקוח אישר זאת בחקירתו בעמוד 111 בשורה 24 וכאמור לעיל, בהמשך חקירתו הסביר כי לא רצה להסתכסך עם אחותו.

105. לכן, אין לקבל טרוניתו של הלקוח בסעיף 13 לסיכומיו כתובע שכנגד לגבי תוצאות ההליך בה לטענתו, עו"ד "מכר" את הקומה העליונה "במחיר נמוך מאד", שעה שהוא בחר לטמון ראשו בחול כדי לא להסתכסך עם אחותו.

106. בימ"ש קובע כי כאשר החל עו"ד לייצג האחות, הוא היה ער לטענת הלקוח לגבי מגורים בקומה התחתונה בלבד על יסוד תצהירים עליהם חתם הלקוח לפניו. לכן, בימ"ש דוחה הטענה לפיה עו"ד היה בניגוד עניינים כאשר החל לייצג האחות.

האם עו"ד היה בניגוד עניינים לאחר קבלת מכתב בא כוחו החדש של הלקוח מיום 7.7.15

107. עו"ד נשאל בעמוד 81 אם עיין בפניית בא כוחו החדש של הלקוח מיום 7.7.15 בה הוא הזהיר אותו שלא לפעול לגבי אף לא חלק מהבית והאם שקל בעקבות קבלת המכתב להפסיק לייצג את האחות וענה בשורה 28 שלא מצא מקום להפסיק הייצוג

108. בעמוד 87, עו"ד העיד שכאשר נמסרה החזקה בדירה העליונה לוועדה המקומית, הלקוח תחילה התנגד, אך לאחר מכן פתח בעצמו את הכניסה לדירה לאחר שקודם לכן החליף המנעול בכניסה לדירה. בעמוד 89, עו"ד התבקש ליישב תשובתו הקודמת לפיה לא ידע עד מועד הגשת התביעה שכנגד על טענת הלקוח כי התגורר בדירה העליונה ובין עדותו כי במועד מסירת החזקה באותה דירה הלקוח העלה טענה זו, ובעמוד 90 טען כי במעמד מסירת החזקה, הלקוח לא העלה הטענה באופן מפורש וכי הוא התייחס לבית וטען שהבית שלו ולא לדירה.

הטענה של עו"ד שהלקוח לא הסביר מהו ניגוד העניינים

109. עו"ד טען בסיכומיו כנתבע שכנגד שהלקוח לא הסביר מהו ניגוד העניינים המיוחס לעו"ד וכאמור לעיל ציטט מתצהירי הלקוח, רעייתו, אמו המנוחה ואחותו, גרסה לפיה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 38910-08-14 דותן ואח' נ' שלום ואח'

עולה כי ללקוח לא היו זכויות בדירה העליונה ולכן לא היה ניגוד עניינים בייצוג האחות לגבי הדירה העליונה.

110. הלקוח השיב בסעיף 8 לסיכומי התשובה כי ציטוט תצהירי הלקוח, רעייתו, המנוחה ואחותו "זאת בדיוק הטענה כנגד עו"ד דותן. אסור היה לו לפעול בניגוד עניינים נגד לקוחו לשעבר ונגד טענותיו לטובת אחר". הטענה של הלקוח אינה נקיה מספקות, גם לאחר שהלקוח הביא לידיעת עו"ד כי הוא שינה גרסתו הקודמת.

111. הסוגיה לכאורה מוסדרת על ידי כלל 16 לכללי לשכת עורכי הדין (אתיקה מקצועית), תשמ"ו-1986

16". (א) עורך דין לא יטפל נגד לקוח –

(1) בענין או בקשר לענין שטיפל בו למען אותו לקוח ;

(2) בענין אליו יש זיקה של ממש למידע שקיבל עורך הדין מאותו לקוח או מטעמו.

(ב) הועד המחוזי, או מי שהוא הסמיכו לכך, רשאי להחליט, לפי פניית עורך דין, כי מתן חוות דעת או קיום התייעצות גרידא, או פעולה במקרה פלוני, לא היה בהם משום טיפול בענין למען לקוח, או כי מידע מסוים אין לו זיקה של ממש לעניין, או כי אין במידע שהתקבל כדי למנוע מעורך הדין לטפל בענין, ובלבד שהחלטה כאמור תינתן לפני שעורך הדין יקבל על עצמו את הטיפול בעניין האמור."

112. לא לחינם, מתקין הכללים מסר לשיקול דעת הועד המחוזי של לשכת עורכי הדין ההכרעה בסוגיה. כפי שארע במחלוקת כאן, כאשר עו"ד מייצג מספר בעלי דין, ואחד מהם מפסיק את הייצוג, אין זה מתחייב כי יהיה על עורך הדין להפסיק ייצוג בעל הדין האחר. כל מקרה ונסיבותיו, לרבות בדיקת תום הלב של הצדדים.

113. הלקוח טען תחילה כי יש לו זכויות בדירה התחתונה. כאשר עו"ד ייצג אחותו בעניין הקומה העליונה, כהמשך לייצוג המנוחה, הלקוח שינה טעמו וגרסתו וטען שיש לו זכויות גם בדירה העליונה. לכן, אין לשלול האפשרות שוועד המחוז היה קובע שעו"ד לא חייב להפסיק הייצוג.

114. מצופה היה שעו"ד יפנה ללשכת עורכי הדין ויבקש הכרעתה, אך הוא לא עשה כן, אולי בגלל שסבר כפי שגרס כאן שהאחות נכנסה בנעלי עזבון המנוחה שאין חולק כי ייצג אותה מלכתחילה, במקביל לייצוג הלקוח. אולם, מרגע שלא פנה לוועד המחוז, על הלקוח, כאשר הוא מיוצג על ידי בא כוחו החדש, היה לפנות ללשכת עורכי הדין, למרות הדיבור

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 38910-08-14 דותן ואח' נ' שלום ואח'

"לפי פניית עורך דין", כדי שהוועדה תקבע כי ייצוג האחות עומד בניגוד להוראת כלל 16. לחלופין, עמדה לפני הלקוח האפשרות לבקש מבימ"ש לקבוע כי עו"ד פועל בניגוד לכלל 16.

115. בפועל, פרט לשליחת מכתבים לעו"ד ולוועדה המקומית, הלקוח לא פעל לאחר החלפת הייצוג כדי לעמוד על זכויותיו הן לעניין טענתו כי עו"ד פועל בניגוד לכלל 16, לפני שכת עורכי הדין או לפני ערכאה שיפוטית ובפועל לא היה גם מצב שעו"ד מייצג אחר באותו הליך בו הלקוח מיוצג ע"י עו"ד אחר.

116. לנוכח השיהוי בהעלאת הטענה, והבאתה להכרעה כאן כאשר נשללה מהאחות הזכות לטעון בסוגיה, אין מקום להידרש לה כאן. חשוב מכך, כפי שיובהר בהמשך, גם אם בימ"ש היה קובע כי עו"ד פועל בניגוד לכלל 16, והוא לא קובע כך, עדיין לא היה בכך כדי לסייע לעניין הוכחת נזק וקשר סיבתי לגרם הנזק.

ללקוח לא נגרם נזק שכן לא הוכח שהיו לו זכויות בדירה העליונה

117. בימ"ש קובע כי היה על הלקוח להביא לפני הוועדה המקומית, טענתו כי הוא החזיק ומחזיק בכל "הבית", להבדיל מהדירה ומשלא עשה כן, עולה המסקנה כי ידע שטענה זו אינה נכונה וכי החזיק כפי שהצהיר בתביעת הפינוי, רק בדירה בקומת הקרקע. לא זו אף זו, באותו הליך הצהירו המנוחה ואחותו כי הן מתגוררות בקומה השנייה. כאמור לעיל, בימ"ש קבע קודם לכן, כי מעדיף גרסתו הראשונה של הלקוח.

118. הטענה לגבי זכותו של הלקוח בקומה העליונה, עלתה רק לאחר מות המנוחה שהחזיקה לפי תצהירו בתביעה לפינוי בקומה העליונה, ולאחר החלפת ייצוג.

119. למרות החלפת הייצוג, ולמרות שתביעת הפינוי הופסקה ולא הסתיימה במועד החלפת הייצוג, הלקוח לא הגיש שם מידית לאחר החלפת הייצוג, בקשה לשנות תצהירו ותצהיר רעייתו נחמה, בהתאם לגרסה החדשה.

120. כאן המקום לציין שלנוכח הגשת תצהיר רעייתו בתביעת הפינוי, מצופה היה שיגיש תצהיר מטעם רעייתו, גם בתובענה זו.

121. לא זו אף זו, עד לרגע כתיבת פסק דין זה, הלקוח לא טען כי פעל לשינוי גרסתו בתביעת הפינוי, לרבות העלאת טענה כי תצהירי המנוחה והאחות בהן הצהירו כי התגוררו

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 38910-08-14 דותן ואח' נ' שלום ואח'

בדירה העליונה יחדיו, היו כוזבים כביכול. ראו ציטוטי תצהירי המנוחה והאחות בסעיף 2 לסיכומי עו"ד כנתבע שכנגד.

122. לא רק שהלקוח לא פעל לשינוי גרסתו בתביעת הפינוי, גם כאשר הוא יודע על ההליך בו צפויה אחותו לקבל פיצוי מהוועדה המקומית (ראו אישורו בדבר ידיעתו על ההליך בעמ' 113 בשורה 7) בגין הדירה העליונה, הוא גם לא נוקט הליך חדש כגון הגשת בקשה בתביעת הוועדה המקומית נגד אחותו, או הגשת תובענה שבה הוא מבקש לקבוע כי הוא בעל הזכות לקבל פיצוי בגין הפקעת הדירה העליונה. מכאן שהגרסה לעניין זכויות בדירה העליונה, עולה רק בהליך זה ובמסגרת תביעה שכנגד עו"ד.

123. לכן, גם אם עו"ד נקלע לניגוד עניינים מרגע שהלקוח העלה לפניו טענה זו, ובימ"ש לא מצא מקום להידרש בשיהוי רב להכרעה במחלוקת זו, ללקוח לא נגרם נזק שכן לא הוכיח שהיו לו בדירה העליונה זכויות. להפך, על פי הראיות שהובאו לפני בימ"ש, דהיינו, תצהירי הלקוח עצמו, תצהיר רעייתו ותצהירי המנוחה ואחותו, בתביעה לפינוי, לא היו לו זכויות לפיצוי בגין הפקעה בדירה העליונה.

124. הלקוח טען בסעיף 11 לסיכומי ההשלמה ש"רימו את הוועדה המקומית לתו"ב וגזלו" ממנו. כאן המקום לציין כי כדי להוכיח שפסק הדין של בימ"ש המחוזי שפסק לאחות פיצוי הושג במרמה, כטענת הלקוח, היה עליו לעמוד בנטל הבאת ראיות גבוה ממאזן הסתברות. לעניין זה ראה ע"א 7456/11 בר נוי נ' מלחי [פורסם בנבו]. הלקוח לא עמד אף ברף הרגיל על פי מאזן הסתברויות.

אין קשר סיבתי בין הטענה לניגוד עניינים ובין הנזק הנטען

125. כאמור לעיל, הלקוח הגיש את ראיותיו כאסופה של עשרות מסמכים ללא רשימה מפורטת ולכן היה על בימ"ש לנסות לאתר המסמכים הנוגעים לכל עניין. להלן המכתבים שאותרו לעניין טענת ניגוד העניינים בהם פנה לעו"ד.

126. ביום 30.9.14 הלקוח פנה אל עו"ד במכתב באמצעות בא כוחו החדש בו טען שנודע לו שלאחר שביטל יפוי הכח לעו"ד, האחרון ממשיך לפעול שלא ברשות בעניינו של הלקוח בניגוד לטובתו ודרש ממנו להפסיק לפעול "אף בשם אחרים בכל עניין שיש לו זיקה כלשהיא למידע שהגיע" לידי מהלקוח או בעת ייצוג הלקוח. בסעיף 6 הוא האשים עו"ד שהוא מנסה לסכסך בין הלקוח "ובין אחרים". בסעיף 8 למכתב כתב כלהלן: "ברור

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 38910-08-14 דותן ואח' נ' שלום ואח'

שלמרשי עומדים ו/או יעמדו כל זכויותיו על פי דין וזכותו לכל סעד משפטי מכל מין וסוג שהוא הרלוונטים לעניין".

127. ביום 16.4.15 הלקוח שוב פנה אל עו"ד באמצעות בא כוחו החדש במכתב בו הלין על כך שעו"ד לא ענה למכתבו מיום 30.9.14 ודרש ממנו להפסיק לפעול בניגוד עניינים. הלקוח הודיע לעו"ד כי הוא קוצב לו 7 ימים בטרם יביא "תלונתו בפני המוסמכים לטפל בהן".

128. לאחר מתן פסק הדין לטובת האחות, ביום 29.2.16, הלקוח שוב פנה אל עו"ד באמצעות בא כוחו החדש במכתב שכותרתו "התראה אחרונה" והלין על כך שאינו עונה לפניותיו. הוא האשים עו"ד בהטיית הליך משפטי ולמתן פסק דין לפינוי נכס של הלקוח כנגד אחותו שאין לה זיקה לנכס ודרש ממנו לומר האמת לוועדה המקומית ולבימ"ש.

129. במקביל בא כוחו של הלקוח מנהל תכתובת ענפה עם ב"כ הוועדה המקומית מחודש אוקטובר 2014, דהיינו, זמן רב לפני מתן פסק הדין לטובת האחות בהליך שקיומו ידוע ומוכר ללקוח.

130. לאורך כל התקופה שחולפת משליחת המכתבים הראשונים של בא כוחו החדש של הלקוח לעו"ד בחודש יולי 2014, או לוועדה המקומית בחודש אוקטובר 2014, הוא לא פונה לוועד המחוז של לשכת עורכי הדין כדי להפסיק ייצוג האחות ע"י עו"ד, וחשוב מכך לא מגיש תביעה, או בקשה לפני ערכאה שיפוטית, בה הוא מבקש להפסיק המו"מ בין הוועדה המקומית ובין אחותו או לקבוע שמי שמחזיק בדירה העליונה הוא הלקוח ולא אחותו וזאת לגרסתו, כדי לא "להסתכסך" עמה.

131. כאמור לעיל, לא רק שהלקוח לא עמד בנטל הבאת הראיות כדי להוכיח שפסק הדין של בימ"ש המחוזי שפסק לאחותו פיצוי הושג במרמה, נטל הבאת ראיות ושכנוע הגבוה ממאזן הסתברות, הוא גם לא הוכיח שעו"ד הוא שרימה כביכול את בימ"ש המחוזי.

132. בסעיף 11 לסיכומי התשובה הלקוח טוען כי "אך טבעם הטוב של התובע שכנגד ושל בא כוחו הביאו לכך שלא נבחנה התנהלותו של הנתבע שכנגד על ידי ואצל המוסמכים בדבר". ככל שהלקוח רומז להגשת תלונה למשטרה או לוועדת האתיקה, אין בכך כדי להועיל ביחס לשאלה מדוע לא הייתה פניה לוועד המחוז, או לבימ"ש בזמן אמת כדי להגן על זכויות הלקוח. בעניין זה, "טבעם הטוב" של הלקוח ובא כוחו, לא מנע מהם הגשת תביעה בסך של 5 מיליון ₪ דווקא נגד עו"ד ולא נגד הוועדה המקומית והאחות.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 38910-08-14 דותן ואח' נ' שלום ואח'

133. מכאן שאם הלקוח איבד זכויות שהיו לו בדירה העליונה ועל פי גרסה קודמת שלו, לא היו שלו, אין לו, אלא להלין על עצמו על כך שלא נקט הליך משפטי כלשהוא והסתפק בשליחת מכתבים בהם הזהיר כי עומד לנקוט הליכים שבסופו של יום לא נקט.

134. אחת משתיים, או שהלקוח ידע שאין לו זכויות בדירה העליונה כפי שהצהיר בעבר, או כפי שהעיד לפני בימ"ש זה, לא רצה להסתכסך עם אחותו.

135. כאמור לעיל, גם אם עו"ד נקלע לניגוד עניינים מרגע שהלקוח העלה לפניו טענה זו, ובימ"ש לא מצא מקום להידרש בשיהוי רב להכרעה במחלוקת זו, וגם אם לטענתו נגרם לו נזק, ובימ"ש דחה הטענה שנגרם לו נזק, הוא עצמו, במחדלו להגן על זכויותיו הנטענות, ניתק הקשר הסיבתי בין ניגוד העניינים ובין איבוד זכויותיו, זכויות שכלל לא הוכח שהיו לו בדירה העליונה.

ניצול תמימות

136. בסעיף 16 לסיכומיו כתובע שכנגד, הלקוח טוען כי עו"ד הביע בעדותו כעס על כך שאיבד יכולתו לנצל תמימותו וחוסר הבנתו של הלקוח. בימ"ש מסכים עם התיאור לגבי כעסו של עו"ד, אך קובע כי הכעס על ניתוק הקשר היה מוצדק בשים לב שעו"ד השקיע רבות מזמנו למען הלקוח, שעה שהלקוח ביקש מבימ"ש לאיין מאמצים אלה, ללא סיבה מוצדקת.

137. מסעיף 17 לסיכומיו כתובע שכנגד ועד תומם, הלקוח שופך אש וגופרית על עו"ד, תוך שהוא מציג את עצמו כמוחלש. אולם, מרגע שהלקוח היה מיוצג על ידי בא כוחו החדש, כאשר הוא יודע על ההליך בעניין אחותו, זמן רב לפני שבימ"ש שם פסק לה פיצוי בגין הדירה העליונה, הטענה לעניין ניצול תמימות וחוסר הבנה נופלת באחת, זאת מכיוון שהלקוח עצמו לא מצא להביא אותה למבחן משפטי בזמן אמת בהליך המתאים.

העדר תשתית ראייתית נדרשת

138. כאן המקום לחזור על קיום מחדל בסיסי בראיות הלקוח גם בעניין הטענה לניגוד עניינים. מכיוון שהוא טען לקשיים בהבנה ובהתבטאות, שגרמו למתן תשובות שלא תמכו בראיותיו בלשון המעטה, היה על בא כוחו החדש להעיד גם כן. זאת, מכיוון שחלק גדול מהעובדות הנטענות לעניין ניגוד העניינים, היו בידיעתו האישית. בימ"ש מסכים עם עו"ד

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 38910-08-14 דותן ואח' נ' שלום ואח'

שלא היה מקום להפוך הסיכומים לראיות כביכול על ידי שזירה של טענות עובדתיות במסגרתם.

139. כמו כן, הימנעות הלקוח מהעדת בא כוחו החדש, רעייתו, בני משפחה ובעיקר האחות, ותושבים אחרים בליפתא, מקימה חזקה שאם מי מהם היה מעיד, עדותו הייתה לחובת הלקוח. לעניין המשמעות של הימנעות מהגשת ראיה חיונית ראה ע"א 4697/05 גבאו אסטבלישמנט נ' דוד דודאי [פורסם בבנו] (27.8.12).

140. כך נוצר מצב שתביעה בסך של 5 מיליון ₪ לעניין חבות עו"ד, נשענה על עדות הלקוח בלבד, כאשר כאמור לעיל, תשובותיו, לא תמכו בתוכן התצהיר, בלשון המעטה.

141. לא זו אף זו, בלט העדר זימונם של עדים נדרשים, לעניין המידע שהיה לתושבי הכפר ליפתא, המידע שהוסתר כביכול מהלקוח, נסיבות חתימת הסכם שכר הטרחה, נסיבות הגשת תביעת הוועדה המקומית נגד האחות ועוד ועוד.

טענת הלקוח לאי גילוי על ידי עו"ד

142. טענה נוספת העולה בסיכומי הלקוח כתובע שכנגד מסעיף 22, היא הטענה לאי גילוי מסמכים. אולם, כמפורט לעיל, בימ"ש הקפיד לוודא בטרם הורה על הגשת ראיות ביום 28.2.19, כי הצדדים מיצו ההליכים המקדמיים. לכן, בימ"ש דוחה גם הטענה לפיה לא מוצו כביכול הליכים מקדמיים.

בימ"ש דוחה הטענה כי עקב ניגוד עניינים על עו"ד לפצות הלקוח

143. לכן, בימ"ש דוחה הטענה כי קמה לעו"ד חבות לפיצוי הלקוח בגין אובדן זכויותיו בדירה העליונה.

144. אשר על כן, בימ"ש דוחה גם הטענה לגרימת נזק עקב ניגוד עניינים.

דחיית התביעה שכנגד

145. מכיוון שבימ"ש דחה שתי הטענות שהעלה הלקוח, הן לעניין אי הגשת בקשה לפסיקת הוצאות והן לעניין ניגוד עניינים, בימ"ש דוחה התביעה שכנגד.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 38910-08-14 דותן ואח' נ' שלום ואח'

דיון בהוצאות

146. לנוכח קבלת תביעת עו"ד בחלקה ודחיית תביעת הלקוח בסך של 5 מיליון ש"ח, יש לחייב הלקוח בהוצאות בהתאם. בימ"ש מביא בחשבון היקף ההתדיינות עד כה כלהלן:
- 146.1 חלפו 5 שנים מאז הוגשה התובענה. בימ"ש בדק טענת הלקוח בסיכומי התשובה לפיה עו"ד גרם להתארכות הדיון, אך מצא שעיקר הדחייה נבעה עקב הגשת בקשות מוסכמות לדחייה בין שנת 2015 ועד 2017 בנימוק שמתנהל מו"מ ולאחר מכן עקב הגשת הודעה למקבלת הודעה על ידי הלקוח.
- 146.2 כאשר בימ"ש דחה בקשה של הלקוח לסילוק על הסף הוא קבע שעניין ההוצאות יוכרע בהמשך.
- 146.3 בקשת העיקול הסתיימה בהסדר לפיו בא כוחו החדש של הלקוח אמור להחזיק בנאמנות סכום כפי שפורט קודם לכן.
- 146.4 התביעה הוגשה בבימ"ש השלום בירושלים ונשיא בימ"ש העליון הורה להעביר אותה לבימ"ש זה.
- 146.5 התובע תיקן כתב התביעה מהמרצת פתיחה לתביעה בסדר דין רגיל.
- 146.6 התקיימו 11 דיונים.
- 146.7 סכום התביעה שכנגד שבימ"ש דחה.
- 146.8 טרם הסתיים הדיון בתביעת עו"ד, אך בימ"ש קבע כי יש לשום שכר ראוי, תוך שהוא דוחה הטענה לתמורה שנקבעה בהסכם.
147. לכן, בימ"ש מחייב הלקוח לשלם לעו"ד שכ"ט באי כוחו בתביעה עד שלב זה ובתביעה שכנגד בסך כולל של 100,000 ₪.

סוף דבר

148. בימ"ש קובע כי על הלקוח לשלם שכר ראוי לעו"ד ודוחה התביעה שכנגד. בימ"ש מחייב הלקוח לשלם לעו"ד שכ"ט באי כוחו בסך של 100,000 ₪ צמוד בתוספת ריבית כדין ממועד מתן פסק הדין ועד מועד התשלום בפועל.

ניתן היום, כ"ח חשוון תשפ"א, 15 נובמבר 2020, בהעדר הצדדים.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 38910-08-14 דותן ואח' נ' שלום ואח'

עדי הדר, שופט